

ADOLF KITTENDORFF f. 5. April 1820, d. 20.
April 1902. Efter Maleri af Marstrand.

AXEL TH. KITTENDORFF f. 19. Okt. 1821, d. 8.
Marts 1868. Efter Maleri af Vermehren 1860.

BRØDRENE KITTENDORFF

ERINDRINGER FRA KITTENDORFF & AAGAARDS XYLOGRAFISKE VÆRKSTED

AF BERNHARD OLSEN

N AAR jeg skal søge op i min Ungdoms første Minder fra Tiden efter at Skolegangen var forbi og Læretiden begyndte paa Kittendorff & Aagaards *Værksted*, som det endnu kaldtes dengang sammen med det finere *Atelier*, er det med Møje, jeg faar fat paa dem. Der er gaaet 50 Aar siden jeg kom der, og paa den yngste Xylograf *Neergaard* nær er alle, som arbejdede der i Aarene efter 1852, døde, og jeg kan altsaa ikke ved Samtaler, ved »husker Du?» rettet til samtidige Kammerater faa den Vækkelse af Erindringer i Gang, der kommer ved at den ene supplerer det, den anden ikke kan huske. Jeg skriver dette fra et fremmed Land og kan altsaa ikke en Gang paavirkes af ham, der sammen med mig staar for Tur til at forlade Skansen.

Den fornemste blandt de Menige paa Værkstedet var *Henneberg*. Om ham har en Biografi i *Bogvennen* 1893 givet gode Oplysninger, baade berørende hans Livsforhold og hans Dygtighed i sin Kunst. Det kan jeg altsaa betragte som sagt og fortælle lidt om hans Personlighed og Væsen. Han hørte til den Kreds af Haandværkere og Kunstnere, der havde faaet Paavirkning af Livet i Udlandet før 1848, dog ikke som Skrædder *Lund*, Finérskærer *Frederiksen*, Bøsemager *Christensen* o. m. a., De kom hjem fulde af socialistiske Ideer, der blev hængende ved dem saa længe vi ikke havde faaet Socialisme herhjemme. *Henneberg* var ikke bleven ivrig for Menneskehedens Fuldkommengørelse ad dens Veje, men desmere var han bleven paavirket af den Ungdoms Lyst, der gik i høje Bølger før hint »mærkværdige Aar«, en romantisk Sværmen for aandelig Frihed og national

Kristian IV. Efter Axel Kittendorffs Træsnit fra 1844, omtr. $\frac{1}{3}$ St. Tegnet paa Træ af Adolf Kittendorff efter Bronzebusten paa Rosenborg.

Selvstændighed. Den affødte hos mange Tyskere, der stod uklare over for Bevægelsens Kærne, en Trang til at give denne Higen en ydre Fremtræden i Klæde- dragt, i Snorefrakke, højskaftede Støvler, lange Tobakspiber og smaa Huer paa bugnende »Polkahaar«. Den lille, spinkle Mand med sit fugleagtige Ansigt havde fra Tyskland medbragt saadanne Moder. Han gik hjemme med en uhyre, tyrolskformet Filthat, hvorpaa sad en Uglevinge, en Talar, der holdtes sammen om Livet med mange Omgange af et Spiralrør. I dets ene Ende sad et tungt og stort Pibehoved; i den anden en Mundspids. Det hele var ham til stor Gene,

Regner Lodbrogs Frieri

Tæsnit af Axel Kittendorff efter L. Frølich's Tegning i Fabricius Danmarks Historie

og det maa antages, at han kun paatog sig disse Besværligheder, naar vi var hjemme paa hans Kvist i Besøg.

Men *Henneberg* havde ogsaa andre Interesser. Hans Begejstring for sin Kunst var stor, og han arrangerede Skitseture, oftest til Søndermarken. De maatte foregaa i den aarle Morgen, og vi stillede hos ham ved Vestervold Kl. 6 Fm. og førtes samlede ud ad Porten til Søndermarken. Der anbragte vi os i frie Grupper paa Bænkene eller i Græsset og tegnede hverandre indbyrdes. Efter en Kop Kaffe hos Kehlet marcherede vi tilbage og begyndte paa Værkstedet. En Time efter kunde vi ikke se ud af Øjnene for Søvn, og var det saa heldigt, at Principalerne gik bort, laa straks efter hele Selskabet i tung Søvn omkring paa Gulvene eller i Kardus-trykkeriets Papirballer¹.

¹ Et saadant fandtes ved Værkstedet. Der var en stor Presse af saa gammel Skabning, at den nu kunde komme paa Presseudstilling og en lille Accidenspresse, som havde sit Kælenavn. Den

Henneberg stiftede en Sangforening. Vor Lærer var Forsangeren i Synagogen, *Merkin*, og dens Stjerne var *Carl Nielsen*, kaldet »dybe Des« formedelst hans ikke stærke men dybe Bas. Han var min Sidekammerat ved Vinduesbordet og jeg kom til at slutte Venskab med dette brave og gode Menneske. Han var Søn af en Naalemager i Køge, Malersvend, men ikke særlig dygtig i det Fag; blev Xylograf, men drev det heller ikke her til noget fremragende og fandt saa paa at gøre en grafisk Opfindelse, en Ætsning paa Zink. (Se *Bogvennen* fra 1898—99: Side 32). En Zinkplade blev overtrukken med et hvidt Lag, og man tegnede derpaa med en haard Bengriffel saa at Zinken stod mørk, hvor det hvide fjernedes under Tegningen. Det var et Fremskridt fra Kemitypien, hvor Tegningen staaer lys mod den mørke Dækfernis. Gennem flere, og tunge Aar, under smaa Kaar arbejdede Nielsen med denne Opfindelse. Jeg véd saa godt, hvor svært det faldt at komme frem for ham, der ikke var Tegner, og jeg kunde maale Mængden af hans stadig mislykkede Forsøg, da jeg lavede de Hundrede Smaabilleder, der gik med, inden han vandt Sejr. Men han vandt den og præsenterede sine Resultater. De slog ikke an herhjemme, hvor Pladsen var optagen af Kemitypien. Nielsen pakkede resolut sammen og drog til London med Kone og Børn, og her fik han Arbejde. Jeg besøgte ham i 1875 og fik der en trist Beretning om en Opfinders trange Skæbner. Han arbejdede for et meget stort Firma, der udførte Billeder i Farvetryk. *Nielsens* Opfindelse skabte de spinkle Konturer, der dannede Underlaget, og dertil var den udmærket, men desværre kunde den ikke gøre Gavn til mere, ikke yde Toner, og da Firmaet kun udførte sine Farvetryk mod Juletid, var *Nielsen* i tre Maaneder overbebyrdet med Arbejde, mere end han kunde overkomme, og »spadserede« Resten af Aaret. Han faldt saa for den onde Halsssyge, som den Gang hærjede London, og han og hans Familie vendte hjem, som de gik bort, med tomme Hænder.

Bedre Lykke havde *H. P. Hansen*. Han var Urmager og bragte med sig en Færdighed i Metalgraving, der kom ham til Gode fremfor os andre Begyndere. Tilmed havde han, der aldrig havde lært at tegne, et udpræget Anlæg derfor. Støttet af en livlig komisk Sans og skarp Opfattelse af Personers ydre Habitus, frembragte han med et Drag mod Karikaturen den Række fortrinlige Raderinger, »Gadefigurene«, der oprindeligt kun cirkulerede i private Kredse, men senere fik større Udbredelse og endnu er søgt af Samlere. Hans *Søren Kierkegaard* er, fra draget den lette Karikering, en god Gengivelse af den berømte Tænkter, som vi ofte saa, ilende i dybe Tanker gennem Gaderne og indprentende sig selv sine Tankeslutninger med et ejendommeligt Kast med den højre Haands Pegefinger. Senere Gengivelser af Filosofen af Kunstnere, der ikke have set ham, er maaske velvilligere tænkte, men mere Karikatur af denne trods sin sygelige Spinkelhed imponerende Skikkelse.

Hansen gik overraskende hurtigt fremad i sin Kunst. Han skar sin Streg skarpt hed »Loppen« og holdtes i Gang af en forhenværende Student, senere Xylograf *Meisling*, en Søn af den lærde Rektor og Professor. Her trykkes Tobakskarduser med saa ærværdige Navne som *Petum optimum subler solem, Liverpool, Tonnenboyer. De vergulde Zeepaard, De vilde Man*, og Stokkene skares af *Peter Hansen*, der var Specialist heri. Han var Broder til Kammersangeren *Christian Hansen* og havde som hele Racen faaet en god Sangstemme til Gave. Men hverken han eller *Meisling* havde lært at holde Maade, og det var for gammelt Venskabs Skyld, at K. & A. hjalp dem over deres sidste Aar.

og smukt med fuld kunstnerisk Opfattelse; blev senere sin egen Mand, og fra hans Værksted udgik i en Række af Aar mangfoldige gode Træsnit til inden- og udenlandske Værker.

En stille og blond Svensker *Sødermann* var dygtig og meget flittig, og de bedste »Klodser« blev betroede ham. Hvad jeg husker bedst om ham er, at han i Kolera-tiden var saa bange for Sygdommen, at man kunde tro, han var et Selvmord nær.

Af de senere tilkomne Xylografer nævner jeg *J. F. Rosenstand*. Han var af et ældre Hold, havde lært i Tyskland og kom senest fra Norge. Han var dygtig i sit Fag, en solid, støt Mand, godmodig og venlig. Da Principalerne blev Købmænd, betroede de ham den disciplinære Myndighed. Den kostede ham mere Besvær end Henneberg havde med den kunstneriske. Senere forenede disse to Træskærere sig om en fælles Virksomhed.

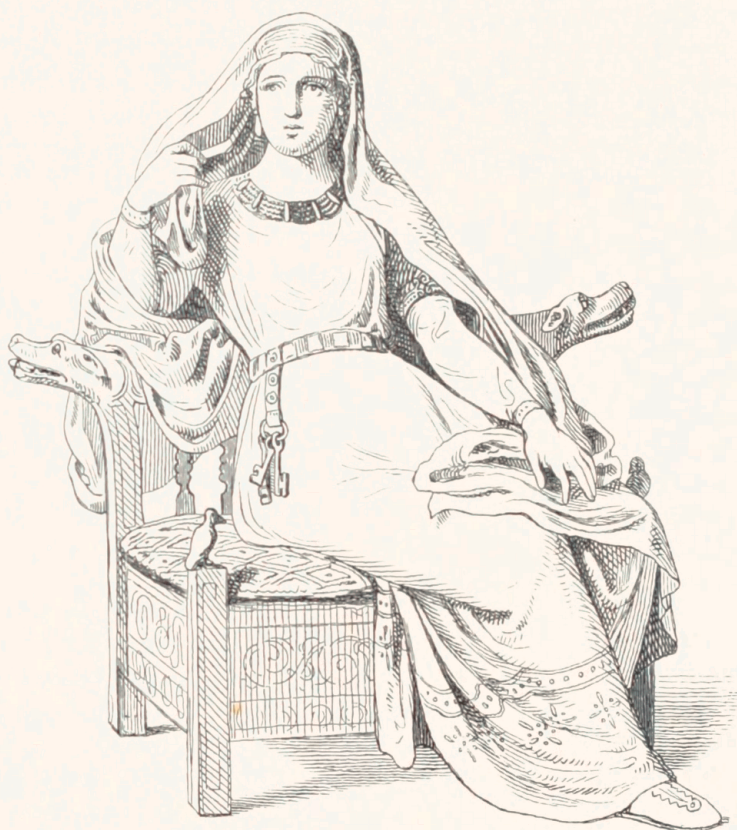
Vi fik i 1852 tilført en ung Kraft, *Carl Aagaard*, yngre Broder til den ene af vore Principaler *Johan Aagaard*. Han var ung Malersvend og kom frisk fra Odense, med en stærk Duft af Provinsen om sig, med den fyenskeste Tunge i sin Mund og en høj strikket Hue paa Hovedet. Han bragte et fuldblodigt Humør med sig, en Lystighed fra Værksted og Stillads, der ofte satte alt overende. Hans strikkede Tophue og hans fyenske Tale hængte alle sig ved, og han besluttede at reformere sig, fik en Hat og satte om paa sin Tale. Det kneb mest med d'erne, som han kun anvendte som Begyndelsesbogstaver, men da han kom efter, at de undertiden ogsaa kunde findes inde i Ordene eller sidst i dem, gik det rent galt. Naar Snakken kom i Gang under Frokosterne og han bomrede med et d, blev det hilst med Lattersalver. Skaansel var ikke det, der udmærkede Kredsen. En Gang brast Taalmodigheden, og han sagde fortvivlet med en stor Rundtenom i Haanden: »at man da ikke kan spise sin Ma i Rod!«

Det jævnedes sig, og han fik en smuk Plads paa Værkstedet. Han havde nydt god Undervisning paa Odense Tegneskole, havde glimrende Anlæg og var meget flittig. Det var en utrolig Mængde Tegninger og Raderinger til Kemitypi, der kom fra ham med født Færdighed. Jeg har fulgt ham fra hans første Forsøg og hans første Maleri og har aldrig senere set en saadan Haand til at drage en Linie og til at forme, især naar han var paa sit rette Felt, Planteverdenen. Senere har jeg set dette lette Haandelag, denne Uvidenhed om Vanskeligheder løbe af med ham, drage ham bort fra hans første Aars utrættelige Studier af Træer og af »Forgrunde«, hvis Plantevækst var hans kæreste, og ind paa en Produktion, der vel bar ham frem til en Lænestol i Akademiet, til anden Ære og gode Kaar, men ikke til varig Anseelse, og jeg har tænkt mig, at disse frodige Evner havde ført ham over paa sikrere Grund, om han ikke var bleven Landskabsmaler. Siden jeg har set, hvor fuldkomment Søstersønnen *Carl Lund* er i Besiddelse af sin Morbroders Aand og Haand, er jeg bleven vis paa, at *Carl Aagaard* var naaet videst som Teatermaler eller i Dekorationsmaleriet, hvor han allerede havde brudt nye Veje.

Han var det bedste og braveste Menneske, den troeste og mest hengivne Ven, og om end vort Samvær i senere Tider af og til blev mindre hyppigt, var han til det sidste imod mig, som han var i sin Ungdoms gode Tid.

Om mig selv kan jeg sige, at det ikke var noget særligt Kald, der førte mig til Kittendorff & Aagaards Værksted. Paa Akademiets Tegneskoler stod jeg ved Siden af den unge Træskærer *Galle*, der fortalte om, hvor morsomt der var paa

dette Værksted, og et Par Dage efter var jeg der og fandt, at Galle havde talt Sandhed paa det nær, at det var ikke rigtig morsomt at slide med det uvante Arbejdes tekniske Vanskeligheder. Henneberg var for mig, som for de andre unge, en dygtig og overbærende Lærer, men Gengivelsen af Tegningens skarpt skaarne Streg blev aldrig min Styrke. Der var en anden Maner, »den sorte«, som blev min Specialitet. »Klodsens« fik en Maling af Tusch; herpaa kalkeredes Tegningen over, og Fordelen var, at den skaarne Streg straks viste sig sort paa

Frigga. Træsnit af Axel Kittendorff efter Constantin Hansens Tegning i Fabricius' Danmarkshistorie.

lys Bund. Men snart blev jeg sat til at tegne, senere til at skrive og oversætte til de forskellige illustrerede Tidsskrifter, som Firmaet udgav, og dermed var en Side af min kommende Virksomhed slaet fast for adskillige Aar.

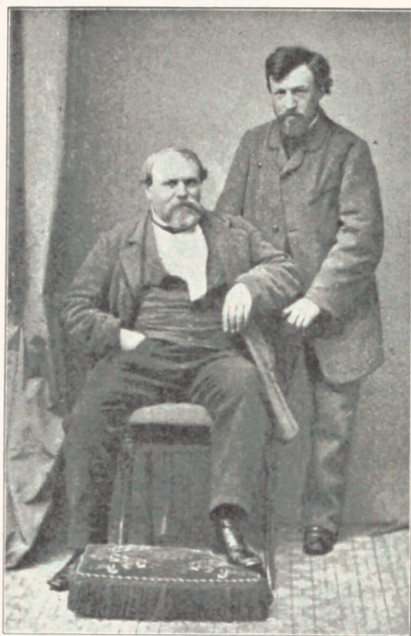
Saaledes var den faste Styrke, som Firmaet havde at raade over. Af de to Parthavere drejer det sig jo væsentlig her om *Axel Kittendorff*, der sammen med Henneberg havde den kunstneriske Ledelse. *Johan Aagaard* gav sig saa godt som ene af med Kemitypi, en Metode, som var uden Fremtid og aldrig har bragt fremragende Resultater, men som blev drevet ivrigt for Billighedens og Hurtighedens Skyld.

Erasmus Montanus. Træsnit af Axel Kittendorff efter Marstrands Tegning. Formindsket Tegning ved Bernh. Olsen efter det store Træsnit, der var tegnet paa Træ af Marstrand. Boisens Læsebog I.

Ægirs Gæstebud. Træsnit af Axel Kittendorff efter Constantin Hansens Tegning. Boisens Læsebog II.

Xylograferne Kittendorff (staaende) og Aagaard (siddende). Efter Fotografi.

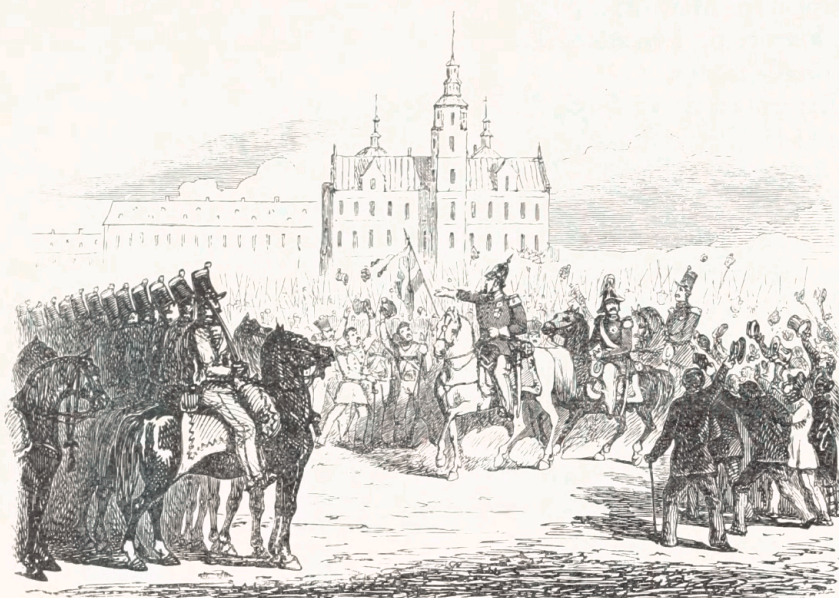
Blandt dens bedste Frembringelser maa regnes de arkæologiske Billeder til *Worsaaes* Værker. Raderingerne udførtes paa Værkstedet af *Magnus Petersen*, og det var hans Debut som arkæologisk Tegner. *Worsaae* ledede selv Arbejdet og saa til det flere Gange om Ugen. Han var den Gang en ung Mand, elegant, med vindende Venlighed, gode Egenskaber, som han beholdt til det sidste.

Axel Kittendorffs Liv er allerede skildret af Nyrop i »Biografisk Lexikon«, og til de der berørte Punkter kan jeg intet tilføje. Hvad der ellers staar klarest for mig er Manden, jeg lærte at kende gennem Aarene som Kunstner og kunstnerisk Personlighed. Udgaet fra *Flinchs* Værksted, hvor han sikkert havde lært alt, hvad han kunde optage derfra, arbejdede han trofast videre paa at vinde frem i sit Fag og udvikle sig i kunstnerisk Forstaelse. Han blev efter Læreaarene en af de bedste, og ingen havde større Respekt for Træskærererkunsten eller drev den af renere kunstnerisk Interesse

end han. Hvert Øjeblik, som levnedes ham fra Kontorforretningerne, der ikke var vidtløftige og som ikke drog hverken hans Tid eller Lyst, tilbragte han ved sin Sandpude og Loupe og gjorde sig sin yderste og taalmodigste Flid med de Tegninger, han overtog. Hans Ideal for Træsnittet var det gode, gamle, den uforvanskede Fæsten i Træet af Tegningens Streger. Jo fastere og jo klarere de stod, jo mere interesserede de ham, og han gav sig ikke af med de Tonsnit, der kom i Mode i Halvtredserne, men overlod dem til *Henneberg*, der var saare alsidig.

K's kunstneriske Smag var paavirket af *Høyen*. Han beundrede og elskede Læreren, og dennes varmeste Tilhængere var K's nærmeste Venner og tegnede for ham. *Kyhn*, *Peters*, *Vermehren*, *Dalsgaard*, *Bloch*, *Skovgaard*, *Constantin Hansen*, *Marstrand* og Broderen *Adolf Kittendorff*, for blot at nævne de ypperste, samledes jævnlig i fælles Interesser, og blandt dem fandtes jo mange, som kom til at bære vort Lands Kunst frem. Det var en bevæget Tid, og Partierne stod skarpt og haardt over for hinanden, og vi unge var med til at fylde i Geledderne i de Slag, der stod i Kunstforeningen. Den viste sig at være lettere at erobre end at holde.

1852 kom jeg til Kittendorff & Aagaard, og da var Værket »Felttogene 1848, 49 & 50« ved at sluttes. Denne kunstnerisk og pekuniært vellykkede Bog var *Adolf Kittendorffs* Værk, for her var det Billederne, der tog Luven fra den lidet fremragende Tekst. Og underligt nok: *Vilhelm Holst* forte Kommando i Krigen, maa have set noget af den paa nært Hold og var en krigsmodig Mand. *Kittendorff* var alt andet. Han havde aldrig set til Krig og han lavede sine Tegninger derovre fra uden tegnende Øjensvidners Hjælp, maaske højst hjulpet med Vejledning af militære Venner. Med de Kunstnere, der saa Krigen paa nært

Frederik VII tager Afsked med Tropper paa Eksercerpladsen. Træsnit efter Tegning af Adolf Kittendorff. »Felttogene 1848, 49 & 50«.

Hold, *Somme* og senere *F. C. Lund*, havde han ingen Forbindelse. Og dog er disse Billeder troværdige. Soldaternes Uniformer er korrekte, de tager rigtigt paa Geværerne, og Troppernes Bevægelser i Terrænet er ikke usandsynlige. Tegneren inspirerede sig, hvad det militære angik, af *Horace Vernets* Illustrationer til *P. M. Laurents* »Napoleons Historie».

K's smaa Illustrationer var Vidundere af xylografisk Tegning, Skyggerne stod blanksorte, de lyse Partier var behandlede med skarp Finhed. Det var en Festdag paa Værkstedet, naar en af dem kom, som senere, naar *Frølichs* og *Constantin Hansens* Tegninger paa Træ blev afdækkede.

Hvad *Adolf Kittendorff* ydede her og som Litograf af miniature Figurer var bygget op med uhyre Flid og med et aldrig hvilende Studium af Naturen. Han hørte til det Kuld af Kunstnere, der tegnede uafslædig, undtagen naar de sov. Selv i Selskaber tegnede de til stor Glæde for Værterne, der fik Tegningerne skænkede. Var vort Værksted paa Udflugter— og Ad. K. var altid med— tegnede han, saa snart der var Lejlighed, og han maa fra sit lange og rastløse Liv have efterladt sig Vognlæs af Skizzebøger. Fra dem stammer den gode Staffage paa somme af hans Litografier. Jeg skal blot nævne Billedet af Kongerne Frederik VII's og Carl XV's Indtog gennem Vestervolds Gab, efter et Udkast af Billedhugger *Deichmann*, hvorpaa Folkemængden bestod af den eneste Samfundsklasse, som D. havde opdaget i Danmark, Sjøverne; men Ad. K. erstattede dem med en levende og varieret Trængsel, der var mylret ud af hans Hundreder af Lommebøger.

Skønt det miniature laa let for Ad. K's Haand, var han lige oplagt til store Tegninger med Bredde i Stregen. Se f. Eks. hans Tegning af Christian IV's

Bronzebuste, hvor fast og sikkert den er sat hen paa Træet. Der kom ikke en ny »Manér« op i fremmed Træsnit, uden at han fandt ud af Maaden, hvorpaa den skulde tegnes.

Det var en rig og dygtig Virksomhed, der udvikledes i den gamle Thieleske Gaard i Helliggejststræde, og havde Axel Kittendorff raadet ene, havde han vistnok fortsat den. Efter »Felttogene« begyndtes paa *Fabricius'* Danmarkshistorie med *Frølich's* og *Constantin Hansens* Tegninger, der gjorde Epoke i vort Træsniets Historie. Senere kom *Erslevs* »Danske Stat« med gode Billeder af *Skovgaard* og andre Landskabsmalere og et mindre heldigt »Illustreret Magazin«, der vist gav Underskud ikke alene fordi Tegningerne var slet valgte og udførte, men fordi det skortede totalt paa litterær Evne. Kapitalkraft besad Firmaet neppe, og det var vist *J. Aagaard*, der raadede til at tage nye Felter ind. Der aabnedes en lille Stuebutik i Huset i Helliggejststræde med Male- og Tegnerekvisiter, der senere fortsattes udvidet i et indkøbt Hus paa Købmagergade, men Træskæreriets var det slut med. *Axel K.*, der havde elsket det saa højt, lagde det efterhaanden paa Hylden, og det fortsattes af Henneberg og *Rosenstand*, *H. P. Hansen* o. fl. paa egne Hænder.

Skrevet i Margate, Maj 1902.

*

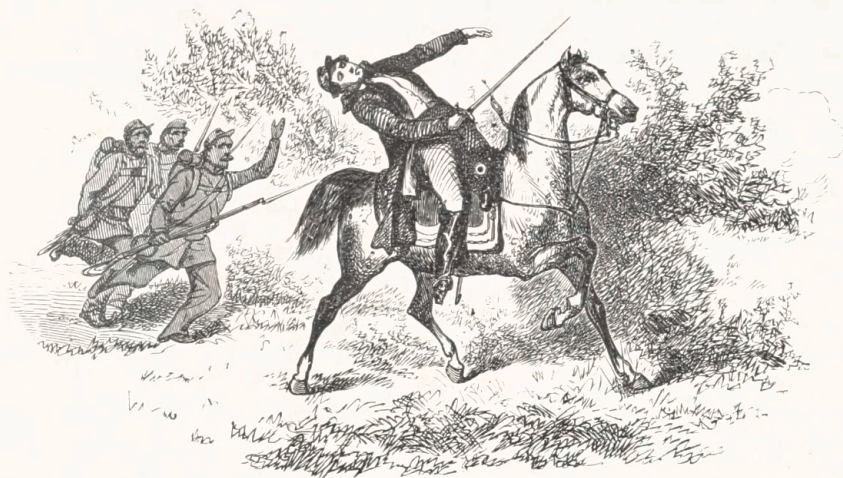
*

*

il ovenstaaende Skildring, der udfylder det tidligere i Bogvennen og andetsteds meddelte angaaende Kittendorff & Aagaards Virksomhed som Træskærere og de Mænd, der arbejdede der, skal føjes følgende Oplysninger. Erindringerne fremkommer i Anledning af *Adolf Kittendorff's* Død. — Hans væsentligste Livsgerning var naturligvis Litografien, og hans største Bedrift er den lange Række Litografier: »Billeder efter danske Malere«.

Mellem disse Blade findes Arbejder, der hører til det allerbedste der overhovedet er udført med Kridt paa den kornede litografiske Sten. Ogsaa med Pen paa Sten har Kittendorff gjort ypperligt Arbejde. I 1845 overførte han i Pennetegning paa Sten *J. T. Lundbyes* Tegninger til »Fabler for Børn«. Arbejdet var vanskeligt, thi mange af Originalerne var kun delvist udarbejdede i Pen. Kittendorffs store Respekt for Opgaven, hans Evner og Forstaaelse af Tegningerne frembragte et udmærket Resultat. Som Tegner for Træsnit har han især arbejdet for Broderens Forlag, og som alt nævnt er Felttogene saa godt som udelukkende hans Værk; men ogsaa til *Fabricius'* Danmarkshistorie tegnede han alle Begyndelsesbogstaver og en stor Del Vignetter over Afdelingerne samt mange Portrætter. Til *Erslevs* danske Stat og *Oberst Vaupells* og *Tuxens* krigshistoriske Bøger tegnede han ligeledes Initialerne. I *Rodes*, *Richardts* og *Chr. Winthers* Billedbøger findes Tegninger af ham, hentede fra hans mangfoldige Studier og Skitser herhjemme fra og fra Italien. Det hørte til hans Livs skønneste Erindringer, at han i Halvfjerserne sammen med *Marstrand* rejste i Italien.

Oberst Læssøes Død. Træsnit efter Tegning af Adolf Kittendorff. »Felttogene 1848, 49 & 50».

Som Lærer ved Kunstakademiet fra 1855—93 har han været den første Vejleder for saa godt som alle danske Kunstnere, der ikke hører til de allerældste. Han var agtet og æret af dem alle, hvilket blandt andet fik Udtryk, da en Kreds af yngre Kunstnere, der havde været hans Elever, i 1880 hædrede ham som 25aarig Lærer. Festen, der holdtes, var meget jævn, men de mange ældre og yngre Kunstneres Deltagelse vidnede om, hvor højt vurderet den stille, beskedne Mand var. Jul. Lange holdt Hovedtalen, og Kittendorff takkede med dybt bevæget at opfordre os til at mindes Wilhelm Marstrands store Kunstnerpersonlighed. Holger Drachmann havde sendt en Sang hvis sidste Vers lykkeligt anslog Festens Karakter:

Nuvel, Du gamle Lærer, Tak
 fra dine gamle Dreng!
 Dit klare Blik, din gamle Frak
 vi mindes lige længe.
 Og hvis en Enkelt højt paa Sø
 har rakt til Kunstens stolte Ø:
 han nævner hist for Guden
 Den, som har kjølsat Skuden.

Blandt Indbyderne til denne Fest fandtes én ældre Kunstner, nemlig Kittendorffs Ungdomsven, Maleren Vilh. Kyhn. Til det Album Haandtegninger, som Venner og Elever samtidig overrakte ham, havde Kyhn sendt et meget smukt Blad, det bedste i dette Album, der nu efter Kittendorffs Bestemmelse er indlemmet i Kobberstiksamlingen. Paa en mørk Bund er mellem to ranke Siv i lyse Felter tegnet to Billeder. Foroven i Tusch en Sejlbaad i Sundet, fornedet i Vandfarve et saare smukt Efteraarslandskab. Paa Siderne af dette Midtparti har Kyhn paa den mørke Bund skrevet følgende højt karakteristiske Digt, som vi tillade os at aftrykke:

Dagene gaa, Aarene svinde,
Tiden ej mættes,
Tusinde Aar saa let som Minuttet
Sluger den graadig,
og i dens Gab bliver alt hvad den æder
til intet!

Uaanden nu sidder til Højbords,
Tiden skal mættes!
Kun det reale Posen kan fylde,
Kødet er Herren!
— Kødet er Tidens, den skal det male
til intet!

Brænde nu Baal, Røgelse ofres,
Guden skal hædres.
Kun af Materien Ilden kan næres!
Herren dog vil det:
Ei Idealet tæres af Tiden
til intet.

Dagene gaa, Aarene svinde,
Tiden ej mættes,
Døden skal komme, Jordlivet slutes.
Men over Døden
Aanden skal sejre, Tid ej den smuldrer
til intet.

Tiden er kommen, da Mindet maler
hvad Hjertet følte og Øjet saa,
Billeder som aldrig forgaa;
thi af Sandhed de taler.

Husker Du dengang — nu skal der spørges —
da det bruste i Ungdommens Lyst?
— Ingen Tyngde uden sin Trøst;
derfor skal der ej sørges.

Husker Du, dengang Bølgerne bruste
om Baadens Essing Bølgemusik,
Baaden over Voverne gik,
Vinden om Sejlet suste.

Javist husker Du, aldrig det glemmes,
Solskinnets Glæde og Sølv og Glands,
Havblik og Taagernes bløde Dands,
— Kjærligheds Syner ej glemmes!

Høsten er kommen, Du er den samme,
trofast Du vandred Din stille Gang,
nynner endnu Din Ungdoms Sang,
end brænder Ungdommens Flamme.

En af de smaa vel Verden Dig nævner,
— hvad gør saa det; thi ikke den véd,
det som vejer er Kjærlighed,
den kun mod Evighed stevner!

1. Januar 1880

*

Skønnere Hilsen fra en gammel Ven kan ingen Mand ønske sig, og en værdigere Modtager end *Adolf Kittendorff* findes sjældent. F. H.

Træsnit efter Tegning af Adolf Kittendorff. »Felttogene 1848, 49 & 50«.